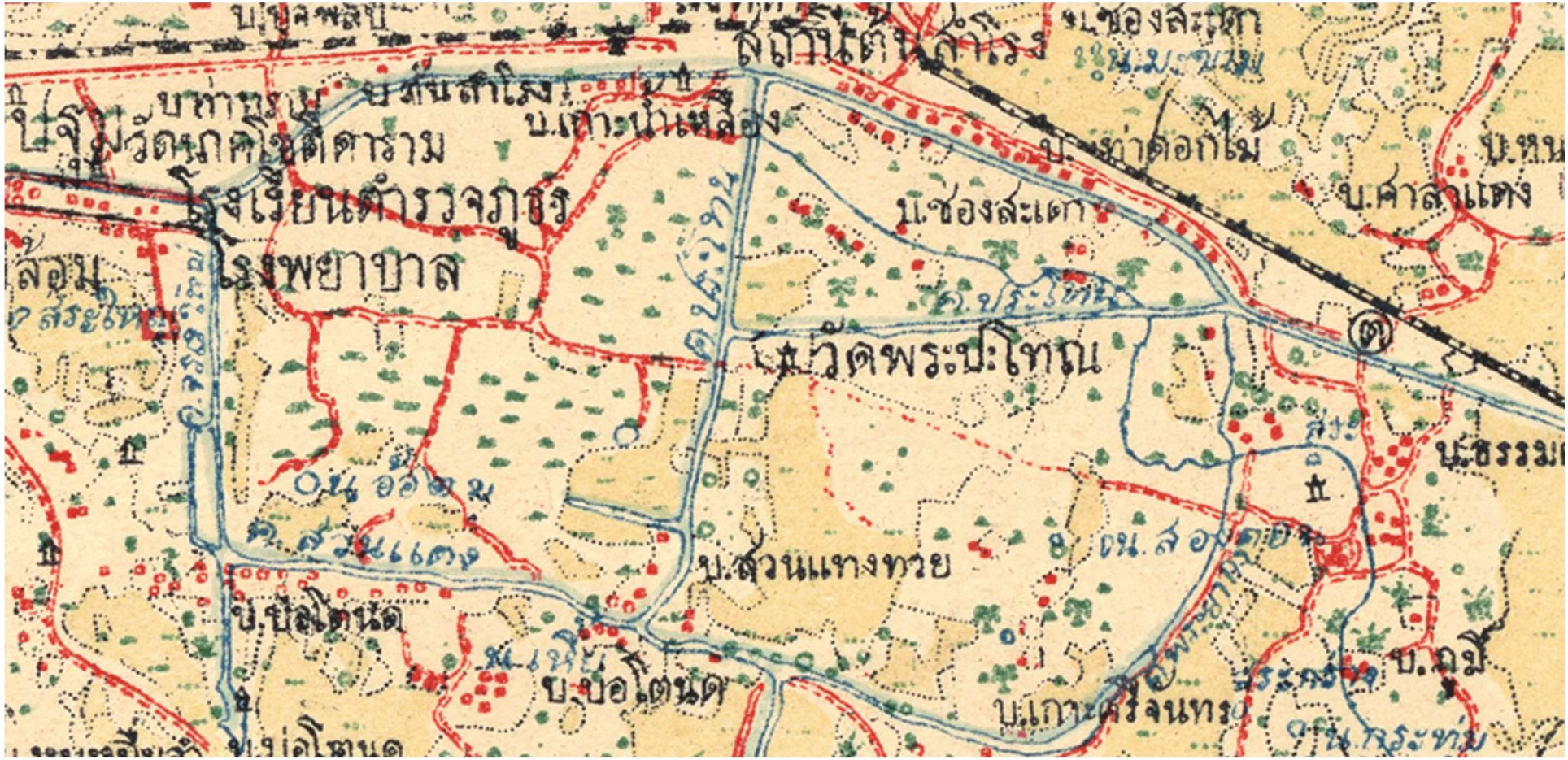
สญฺชรรมศาลา พุทธสถานทวารวดีที่เมืองโบราณนครปฐม

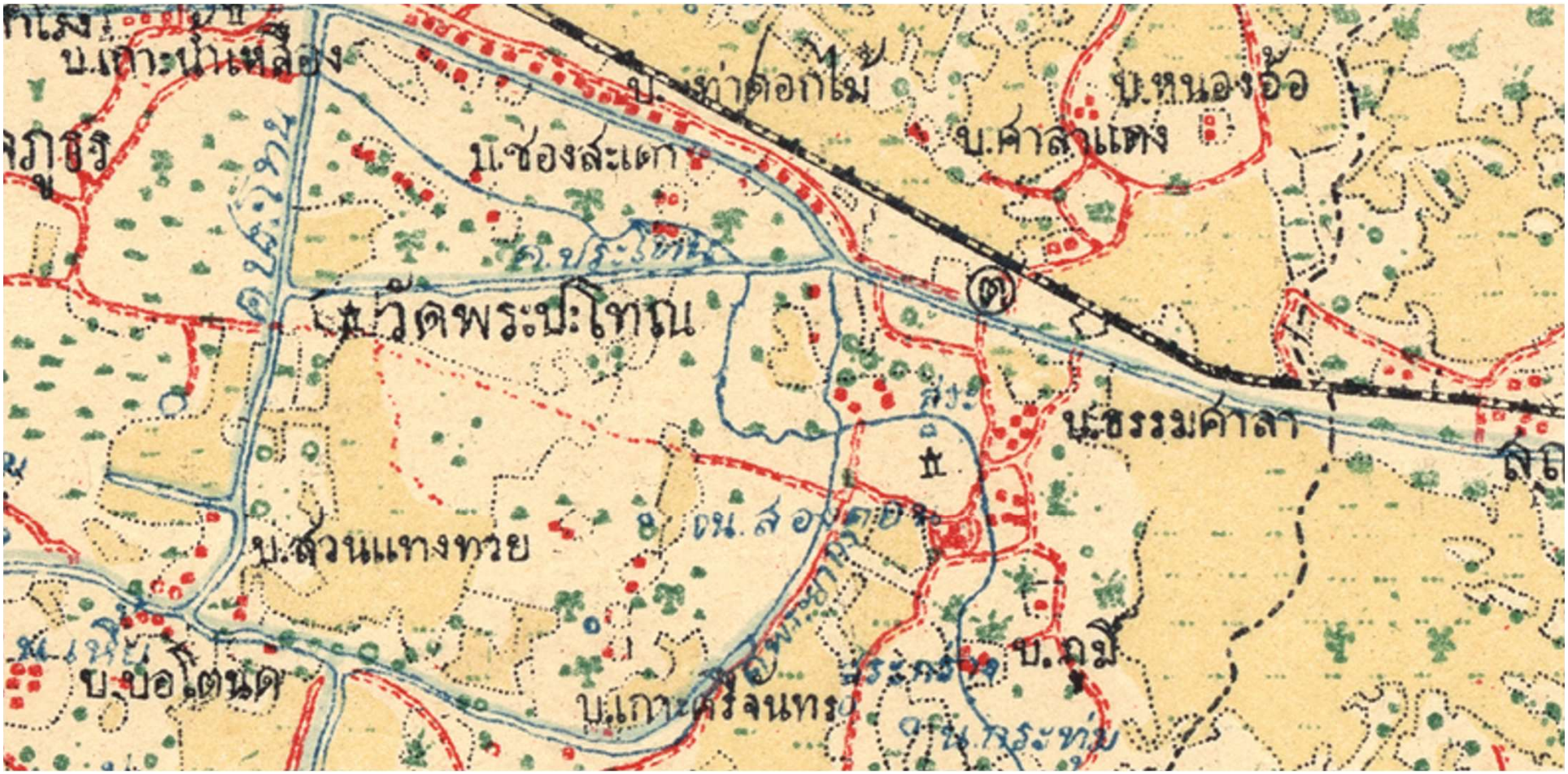
โบราณสถานวัดธรรมศาลา
จากหลักฐานทางโบราณคดี

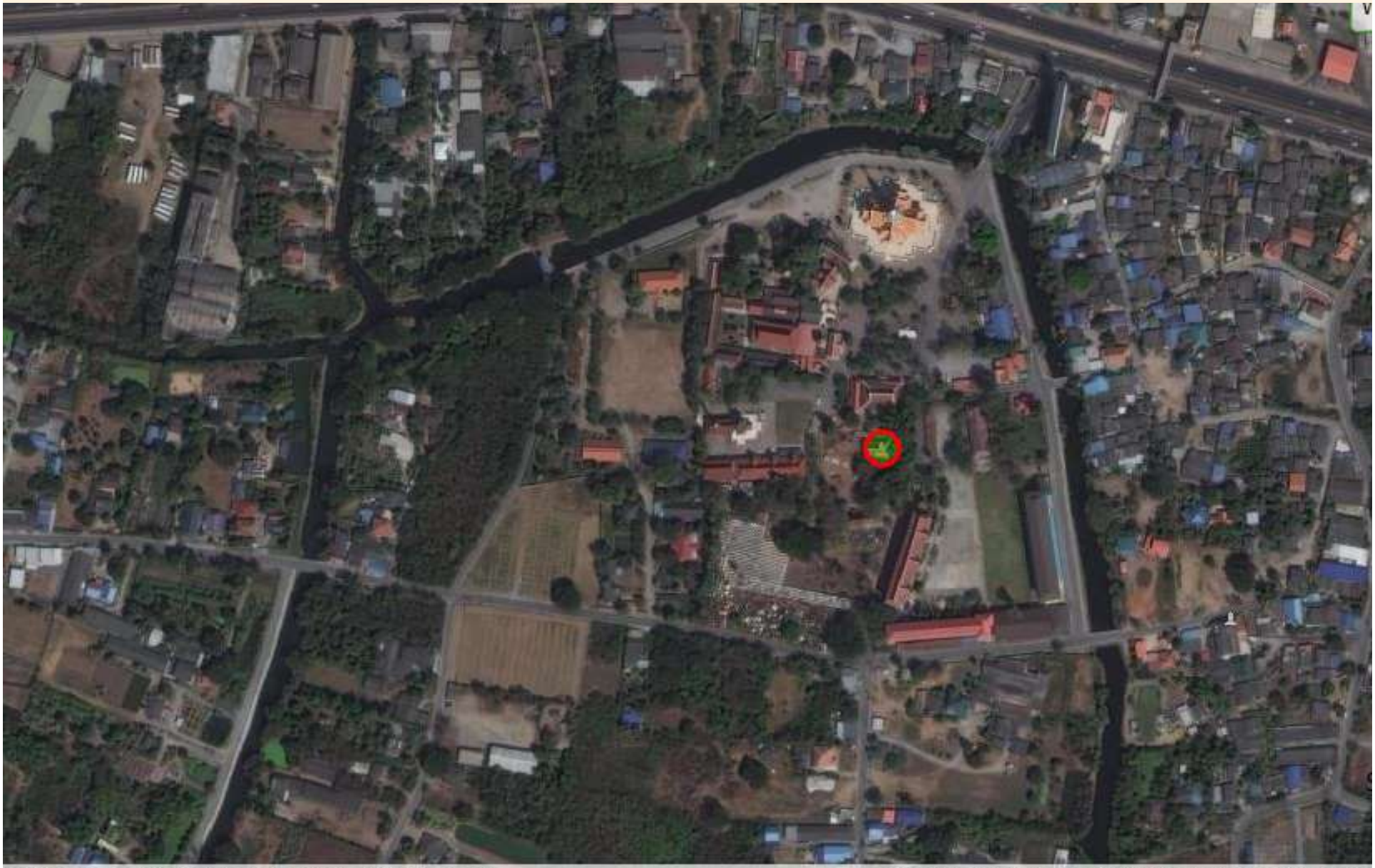

แผนที่สมัยรัชกาลที่ ๖

ที่มา: หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

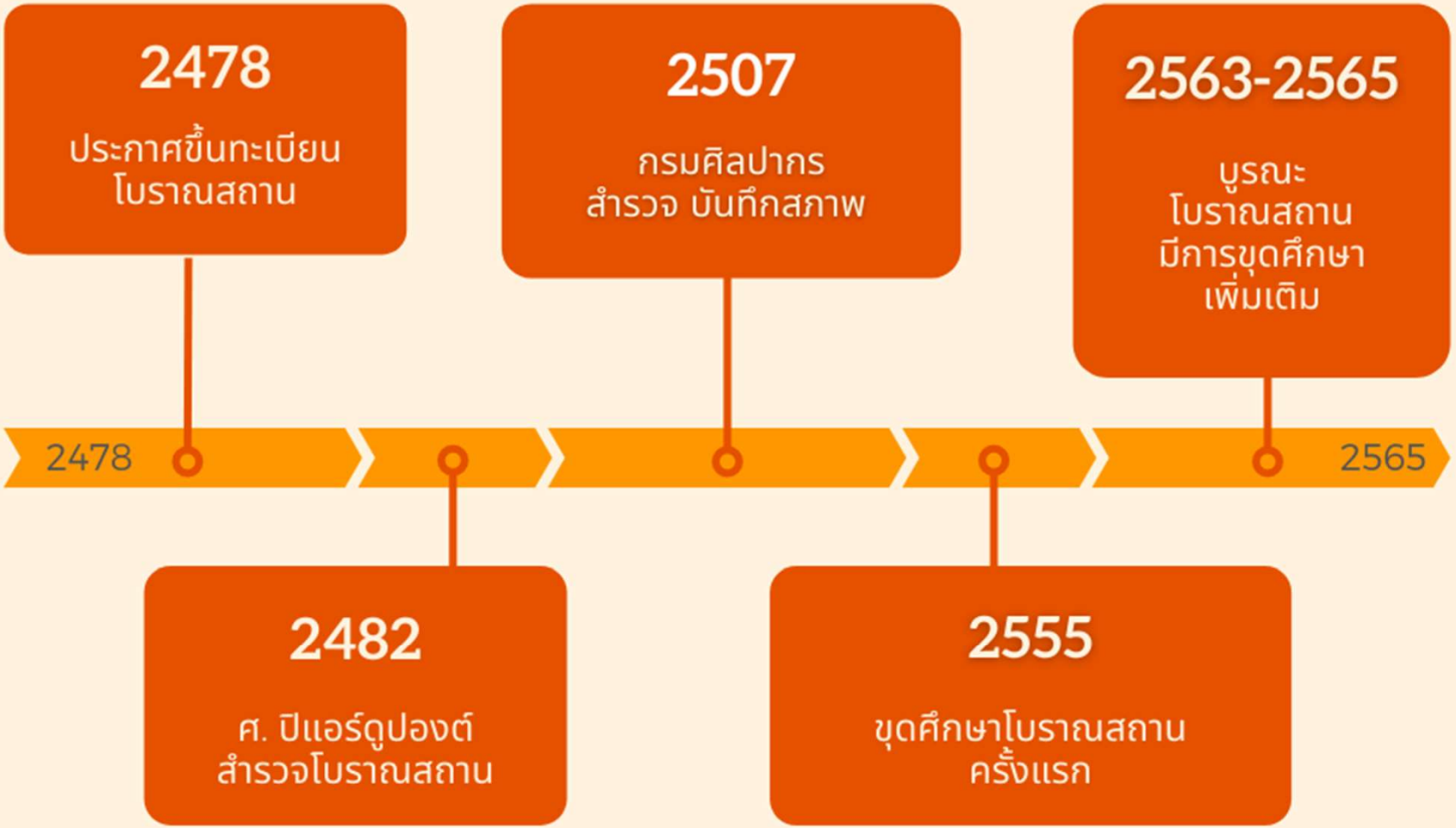

แผนที่สมัยรัชกาลที่ ๖

ที่มา: หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

Copyright © 2016 The Fine Arts Department กรมศิลปากร
โบราณสถาน โบราณคดี | จำนวนผู้เข้าชม : บุคคลทั่วไป : 112

การดำเนินงานที่ผ่านมา

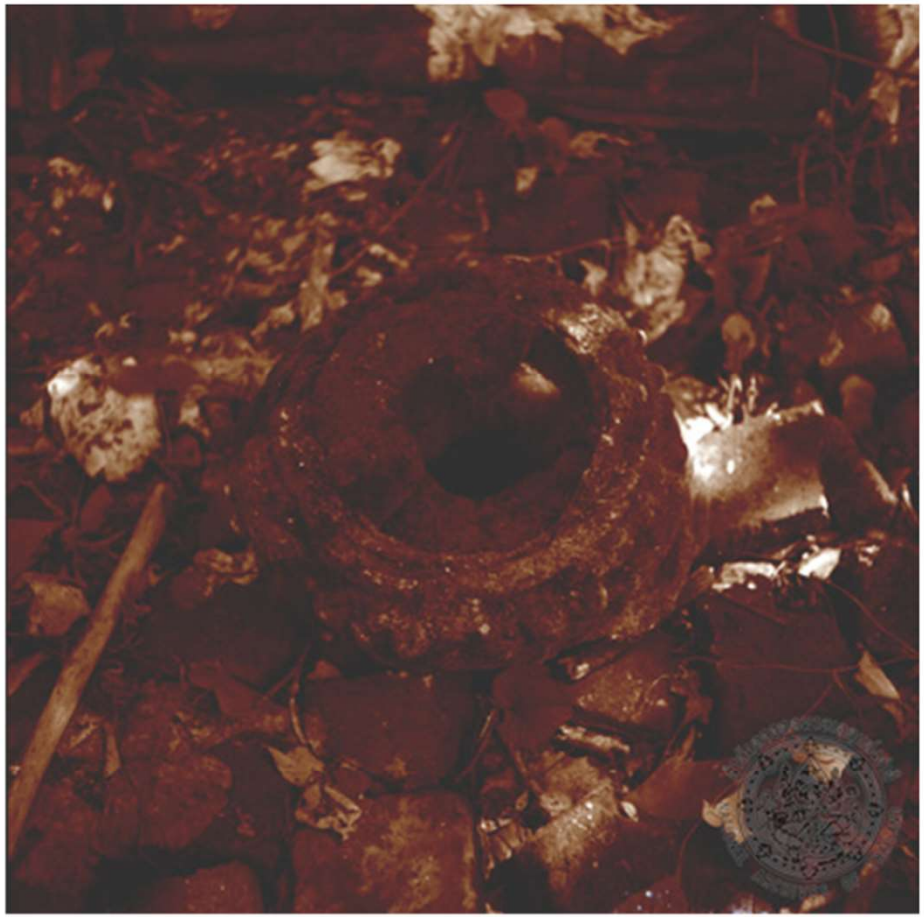

กองโบราณคดีสำรวจ
เดือนสิงหาคม 2507

ที่มาภาพ: หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

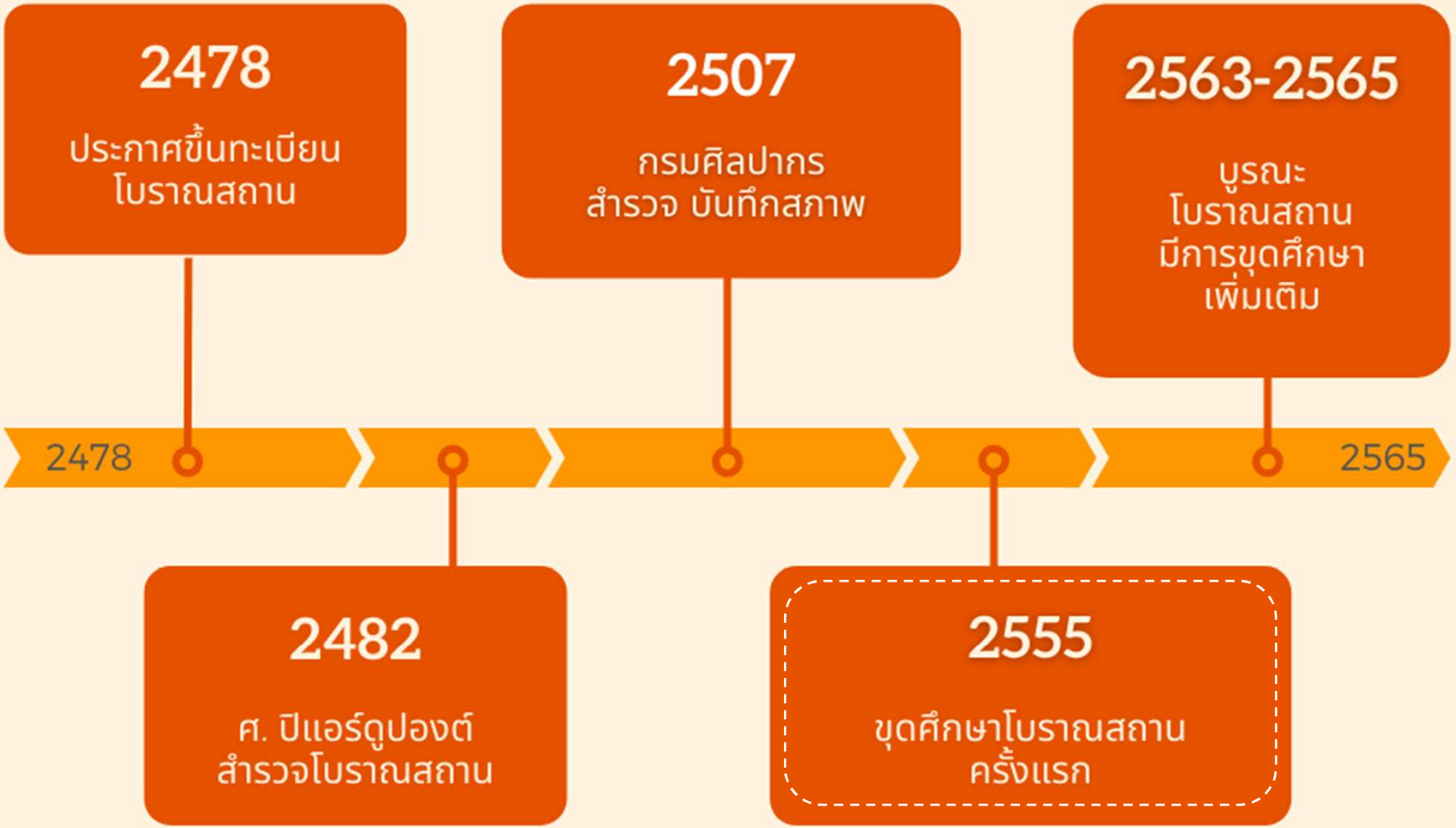
กองโบราณคดีสำรวจ
เดือนสิงหาคม 2507

ที่มาภาพ: หอจดหมายเหตุแห่งชาติ

การดำเนินงานที่ผ่านมา

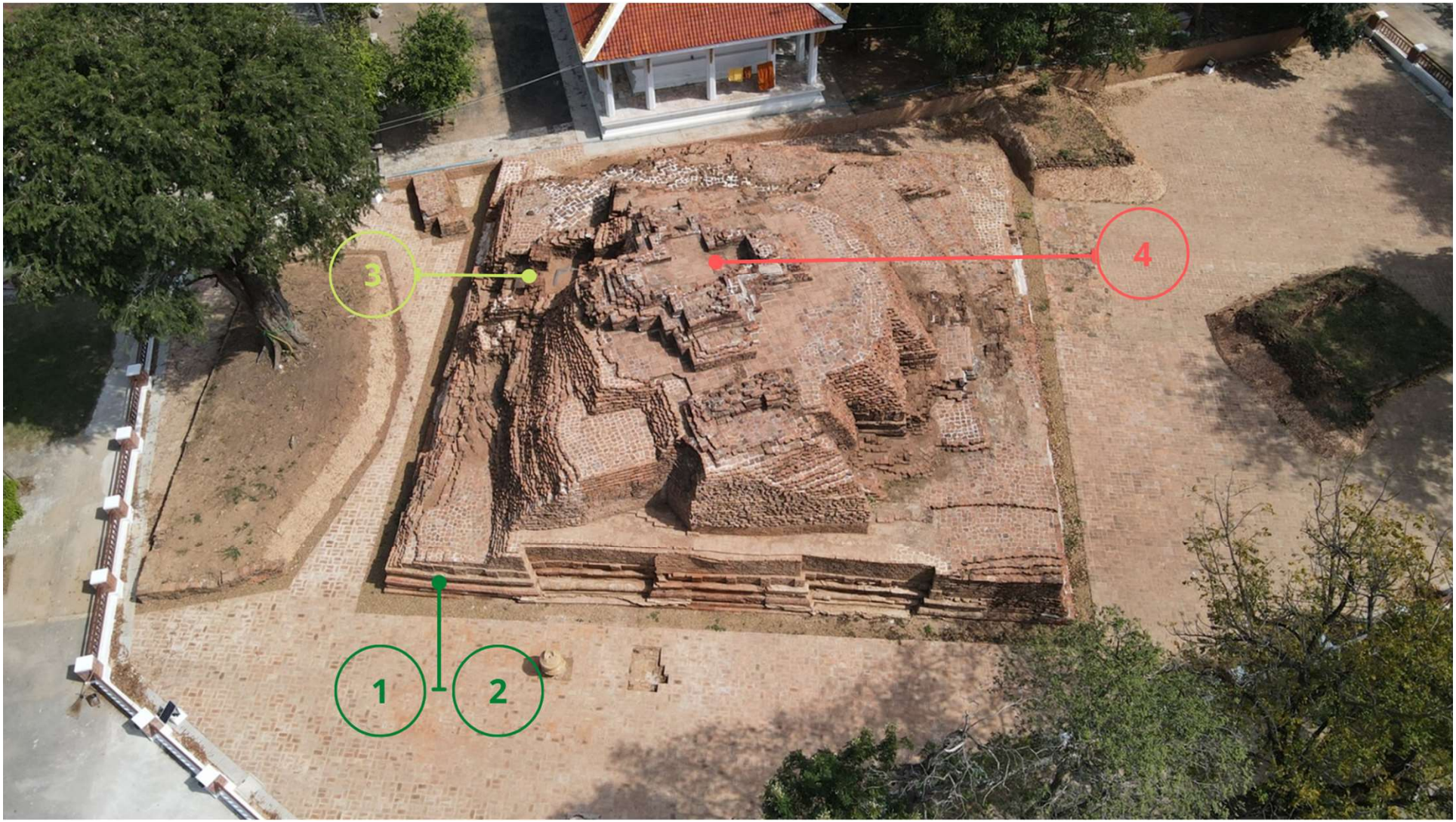

3
4
1
2

วัสดุหลัก

ที่ใช้ก่อสร้างสถาปัตยกรรม

สมัย
ทวารวดี

อิฐ ปูน ศิลาแลง

ก่อลึกลงไปในดินจากระดับพื้นใช้งานประมาณ 50 เซนติเมตร

ก่อลึกลงไปในดินจากระดับพื้นใช้งานประมาณ 1 เมตร

- แนวอิฐก่อลงบนชั้นดิน ไม่พบวัสดุรองพื้น /การเตรียมฐานราก
- สันนิษฐานว่าการก่อสร้างเจดีย์ไม่มีการปรับระดับพื้นที่ก่อน (ก่ออิฐตามความสูงต่ำของพื้นที่ในแต่ละจุด)
- **ไม่พบ**ร่องรอยของ**บันได**ทางขึ้นเจดีย์

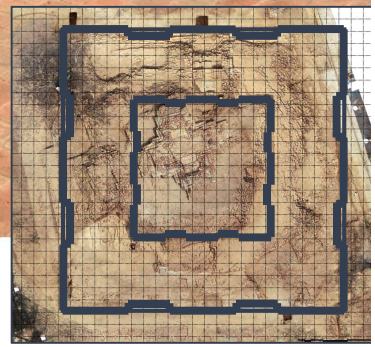

- พื้นใช้งาน

ลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรม

สมัยที่ **1** ทวารวดี

ส่วนฐาน

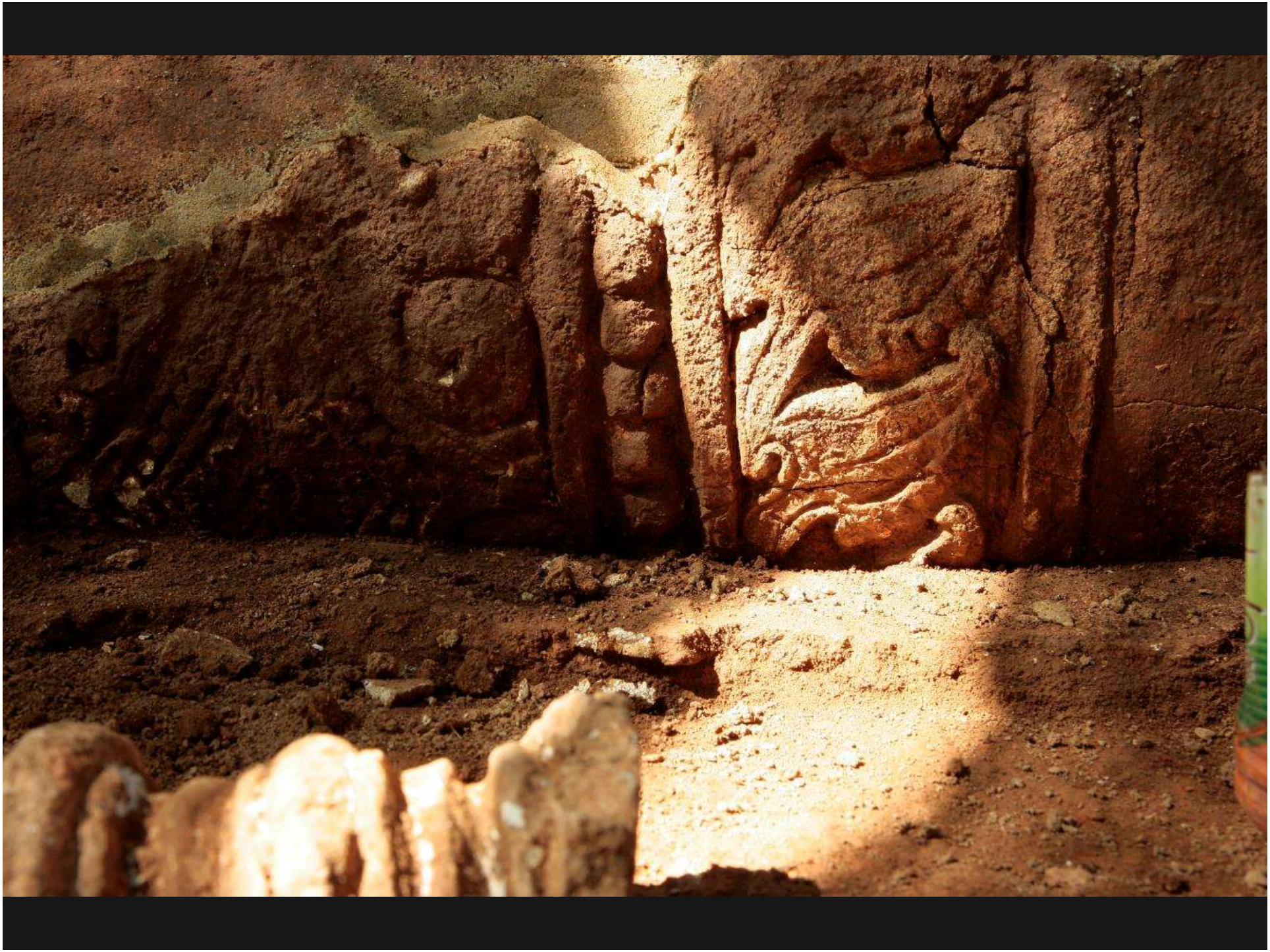

• ฐานชั้นที่ 2 (สมัยแรก)

• ปูนปั้นประดับฐานชั้นที่ 1

• ปูนปั้นประดับฐานชั้นที่ 1

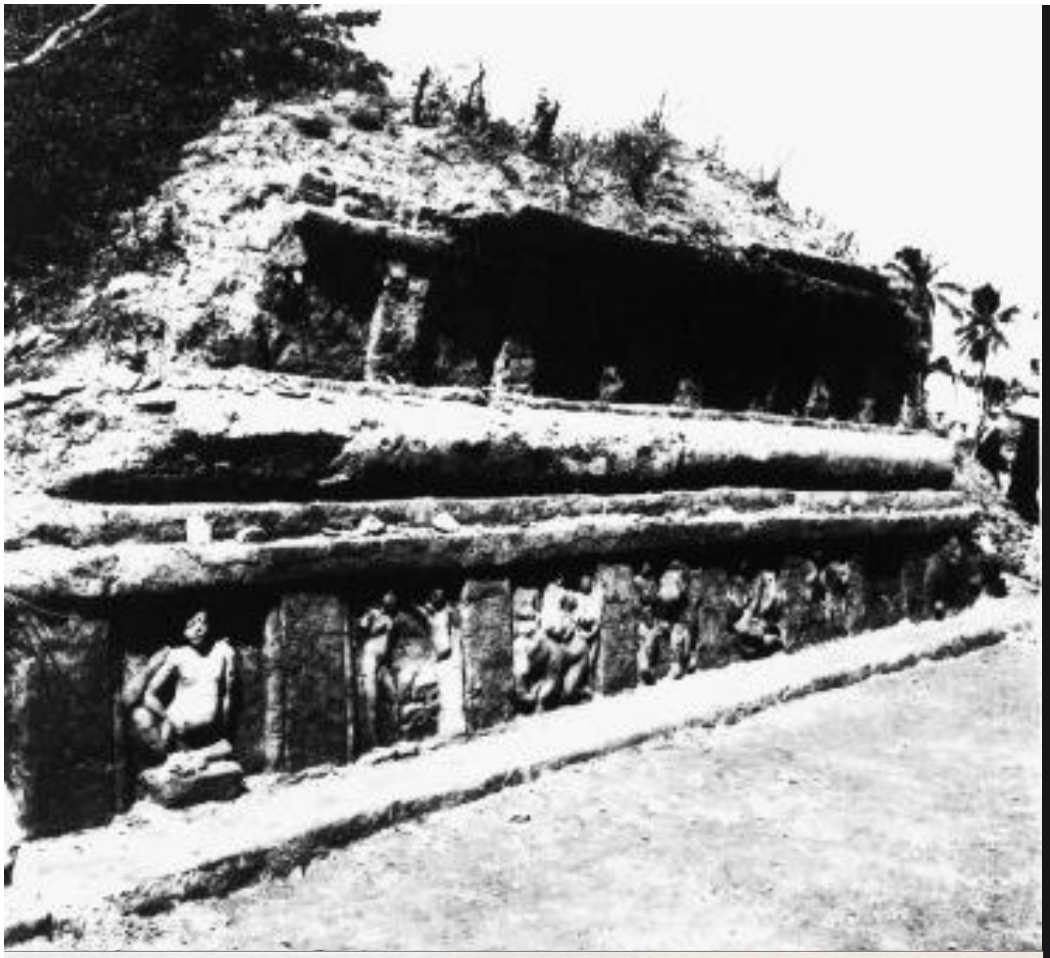
• ปูนปั้นประดับฐานชั้นที่ 1

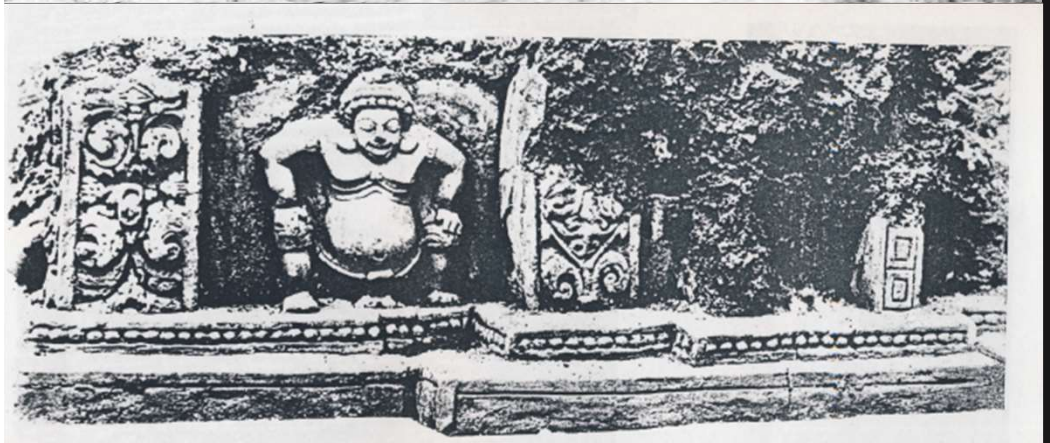

• ท้องไม้แบ่งช่อง

เท้าซ้ายประติมากรรม
รูปบุคคล ?

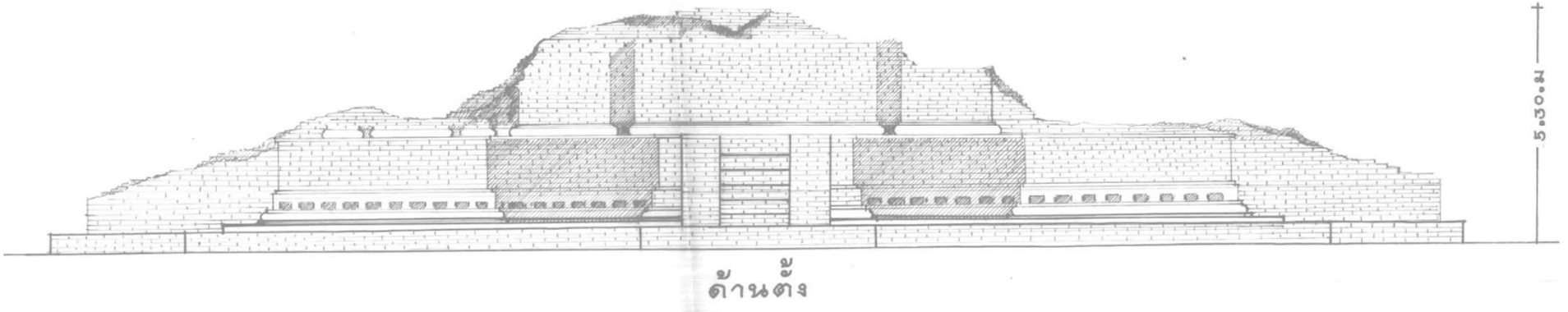

274. Angle Sud-Est. Côté Est. Détail.

เนินพระ

ด้านตั้ง

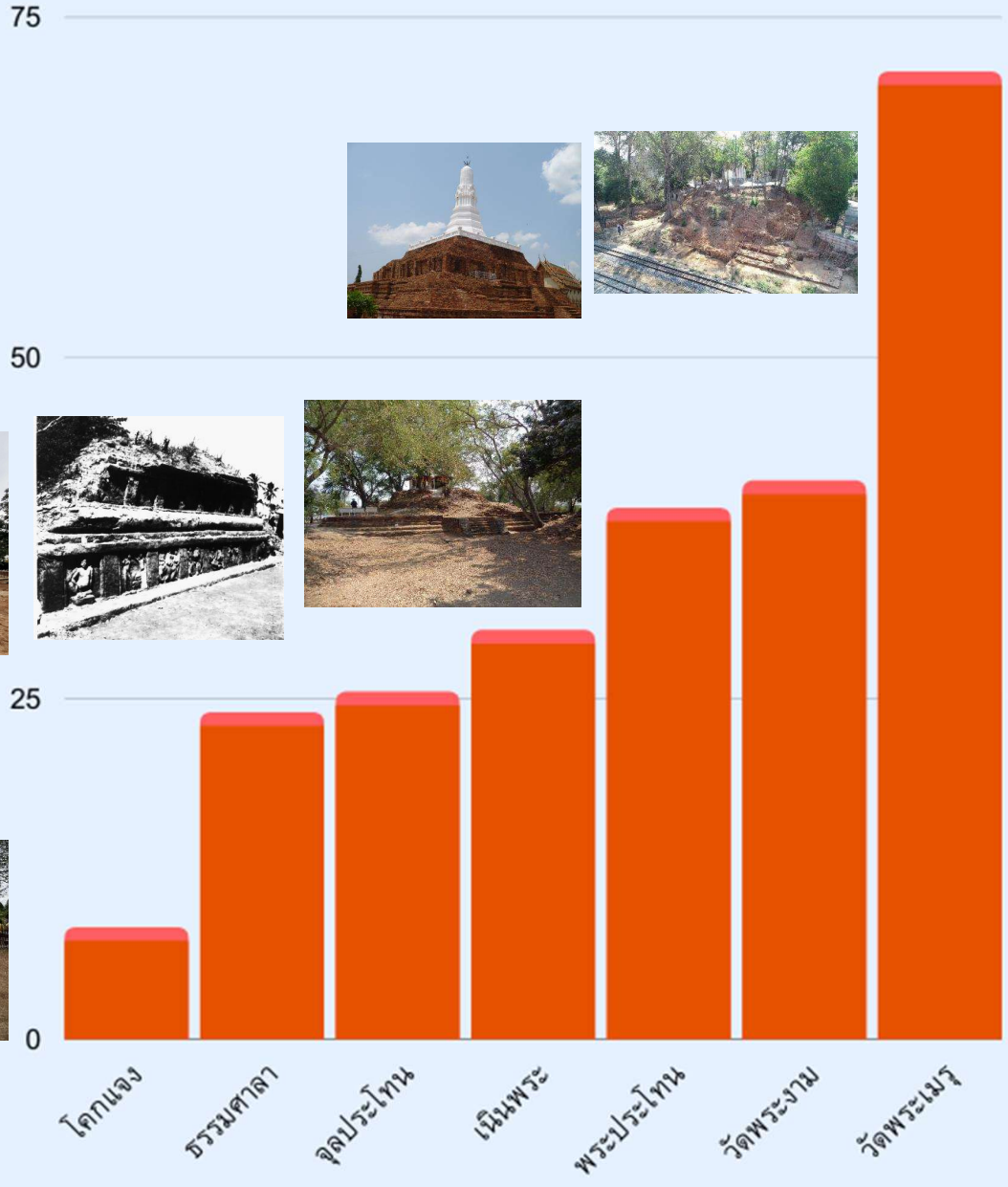

- เปรียบเทียบขนาดฐานโดยประมาณ

ลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรม

สมัยที่ **2** ทวารวดี

ปรับเปลี่ยนฐาน

ก่อปิด

#

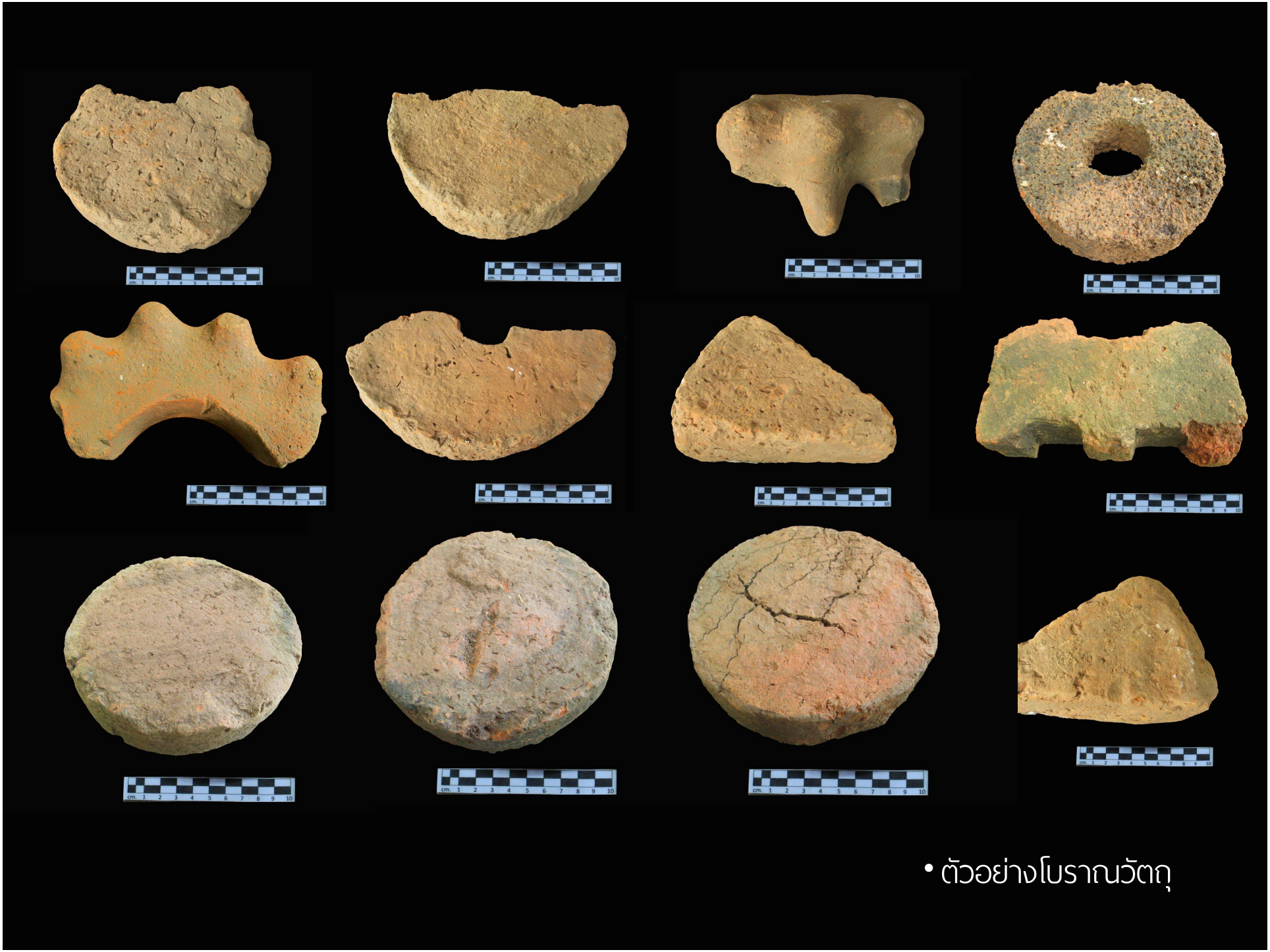

• ตัวอย่างโบราณวัตถุ

• ตัวอย่างโบราณวัตถุ

• ตัวอย่างโบราณวัตถุ

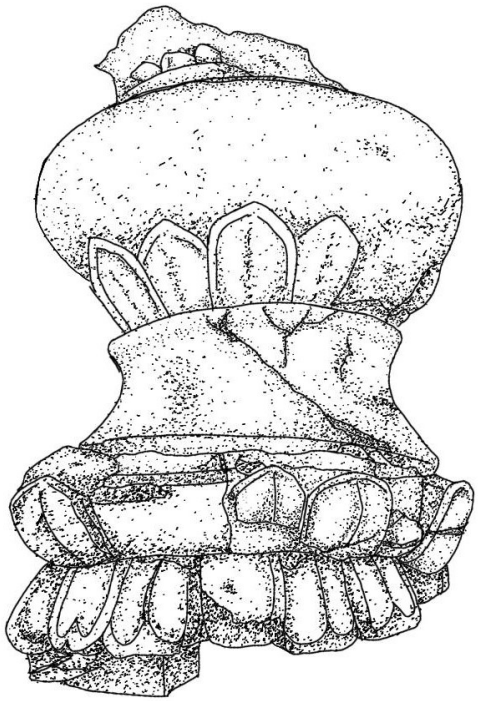

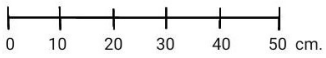

0 10 20 30 40 50 cm.

• https://www.matichonacademy.com/

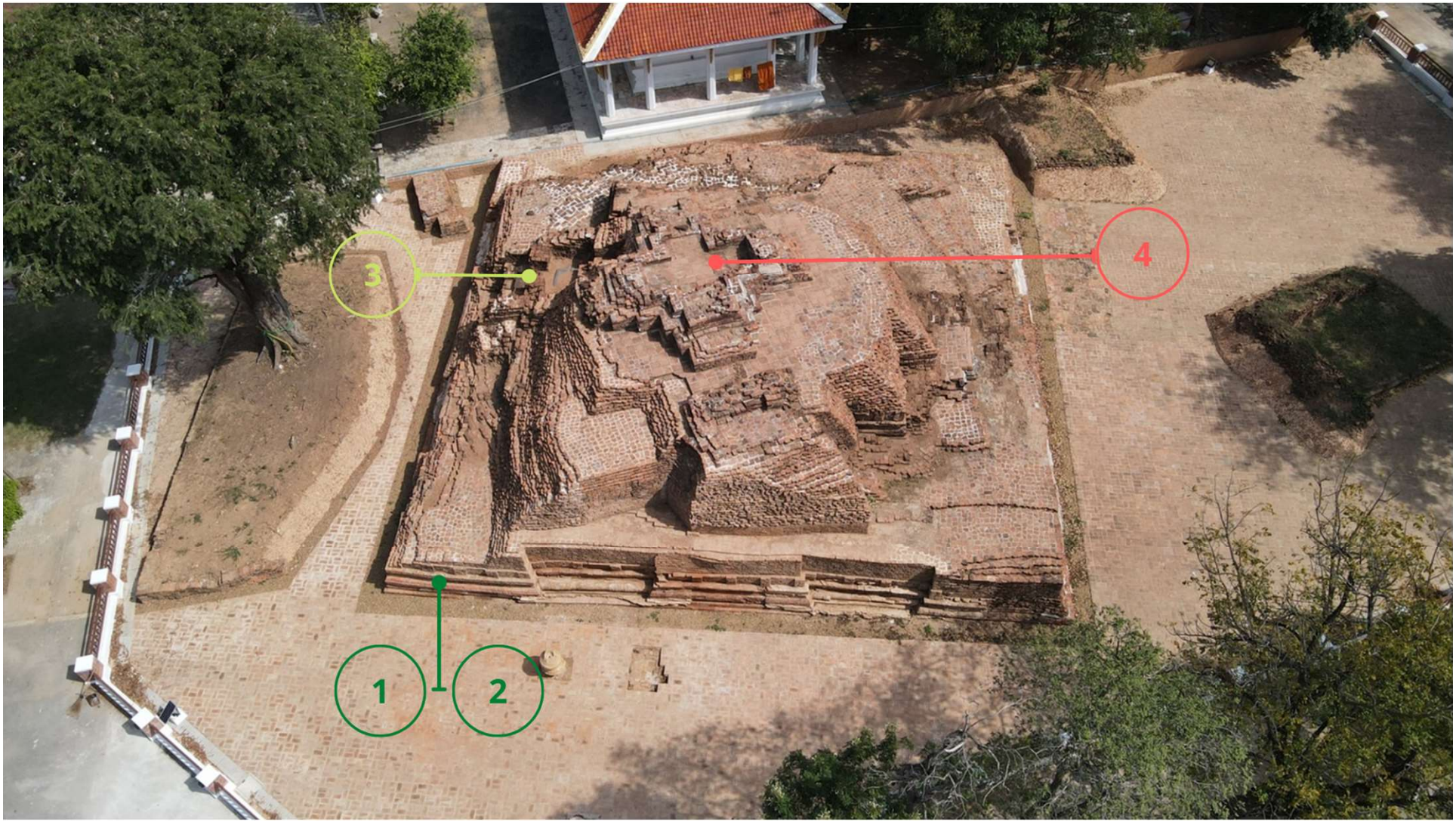
ลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรม

สมัยที่ **3** หลังทวารวดี
ก่อนอยุธยา

ห้องคูหา
ประดิษฐาน
รูปเคารพ

3
4
1
2

ลักษณะรูปแบบสถาปัตยกรรม

สมัยที่ **4** สมัยอยุธยา

สร้างทับ &แกนทิศเปลี่ยน

• ตัวอย่างโบราณวัตถุ

2
1

1
2

ขอบคุณข้อมูล

คณะทำงาน พ.ศ. ๒๕๕๕
นายอภิรัฐ เจะเหล่า นักโบราณคดี สำนักศิลปากรที่ ๒ สุพรรณบุรี
นายหนึ่งผไท ลิมศรีเพชร นักโบราณคดี
นายปพนพัชร์ สุขเจริญศิริชัย นักโบราณคดี
และผู้เกี่ยวข้อง

คณะทำงาน พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๕
นางสาวพยุง วงศ์น้อย นักโบราณคดีเชี่ยวชาญ
นางสาวสุภมาศ ดวงสกุล นักโบราณคดีชำนาญการพิเศษ
นางสาวจิรชฎา ตรีภาณุวรรณ นักโบราณคดี
นายอุทัย มีคติธรรม สถาปนิก
เจ้าหน้าที่ บริษัท เอกพรไพศาล จำกัด
และผู้เกี่ยวข้อง